

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

ĐINH THỊ HÀ GIANG

**TIẾNG TÀY - NÙNG TRONG TRUYỀN THÔNG
TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH THÁI NGUYÊN**

**LUẬN VĂN THẠC SĨ
NGÔN NGỮ, VĂN HỌC VÀ VĂN HÓA VIỆT NAM**

Thái Nguyên, năm 2018

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

ĐINH THỊ HÀ GIANG

**TIẾNG TÀY - NÙNG TRONG TRUYỀN THÔNG
TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH THÁI NGUYÊN**

Ngành: Ngôn ngữ Việt Nam
Mã số: 8.22.01.02

LUẬN VĂN THẠC SĨ
NGÔN NGỮ, VĂN HỌC VÀ VĂN HÓA VIỆT NAM

Cán bộ hướng dẫn khoa học: PGS.TS Nguyễn Thị Nhung

Thái Nguyên, năm 2018

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu, kết quả đưa ra là hoàn toàn trung thực. Những kết luận khoa học nêu trong luận văn chưa từng được công bố trong bất kỳ công trình nghiên cứu nào khác. Nếu phát hiện có sự gian lận, tôi xin hoàn toàn chịu trách nhiệm về nội dung luận văn của mình./.

Tác giả luận văn

Đinh Thị Hà Giang

LỜI CẢM ƠN

Trước hết, em xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc với cô Nguyễn Thị Nhung, người đã tận tình hướng dẫn viết luận văn này. Em cũng xin gửi lời cảm ơn các thầy, cô giáo đã giảng dạy, tổ bộ môn Ngôn ngữ, khoa Ngữ văn, khoa Sau đại học đã tạo điều kiện tốt nhất cho em trong học tập và nghiên cứu. Cuối cùng, tôi xin chân thành cảm ơn gia đình, đồng nghiệp, bạn bè, học viên lớp Cao học Ngôn ngữ khóa 24, cộng tác viên người Tày, Nùng đã động viên, giúp đỡ tác giả trong suốt quá trình thực hiện luận văn./.

Thái Nguyên, tháng 4 năm 2018

Tác giả luận văn

Đinh Thị Hà Giang

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU, CÁC CHỮ VIẾT TẮT	iv
DANH MỤC CÁC BẢNG, BIỂU.....	v
DANH MỤC CÁC HÌNH	vi
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích, nhiệm vụ nghiên cứu	2
3. Đối tượng, phạm vi nghiên cứu, phạm vi khảo sát.....	3
4. Phương pháp nghiên cứu	4
5. Đóng góp của luận văn	4
6. Cấu trúc luận văn.....	5
Chương 1: TỔNG QUAN TÌNH HÌNH NGHIÊN CỨU VÀ CƠ SỞ LÝ	
LUẬN, THỰC TIỄN CỦA ĐỀ TÀI	6
1.1. Tổng quan tình hình nghiên cứu tiếng Tày - Nùng trong truyền thông	6
1.1.1. Tình hình nghiên cứu lý luận về truyền thông	6
1.1.2. Tình hình nghiên cứu về ngôn ngữ truyền thông	6
1.1.3. Tình hình nghiên cứu về truyền thông cho DTTS.....	7
1.1.4. Những nghiên cứu về tiếng Tày - Nùng	8
1.2. Cơ sở lý luận của việc nghiên cứu ngôn ngữ Tày - Nùng trong truyền thông trên địa bàn Thái Nguyên	10
1.2.1. Một số khái niệm về truyền thông.....	10
1.2.2. Một số khái niệm về ngôn ngữ	11
1.2.3. Ngôn ngữ truyền thông.....	14
1.3. Cơ sở thực tiễn của việc nghiên cứu ngôn ngữ Tày - Nùng trong truyền thông trên địa bàn Thái Nguyên.....	15

1.3.1. Khái quát về dân tộc Tày, Nùng và ngôn ngữ Tày - Nùng	15
1.3.2. Đòi nét về dân tộc Tày, Nùng và ngôn ngữ Tày - Nùng ở Thái Nguyên	19
1.3.3. Truyền thông bằng tiếng Tày - Nùng trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên	26
1.4. Đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước đối với ngôn ngữ, chữ viết, truyền thông cho đồng bào DTTS	27
1.4.1. Giai đoạn từ sau 1975 đến những năm 90 của thế kỷ XX	27
1.4.2. Giai đoạn từ năm 2000 đến nay	28
1.5. Tiểu kết	29
Chương 2: THỰC TRẠNG SỬ DỤNG TIẾNG TÀY - NÙNG TRONG TRUYỀN THÔNG TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH THÁI NGUYÊN	31
2.1. Thực trạng về cách thức sử dụng phương ngữ Tày - Nùng trong truyền thông trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên	31
2.1.1. Đặc điểm về cách thức sử dụng ngữ âm	31
2.1.2. Đặc điểm về cách thức sử dụng từ ngữ	34
2.1.3. Đặc điểm về cách thức sử dụng câu	38
2.1.4. Đặc điểm về phong cách	43
2.1.5. Đặc điểm về cách thức giao tiếp	45
2.2. Thực trạng về hiệu lực, hiệu quả truyền thông bằng tiếng Tày - Nùng trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên	47
2.2.1. Thực trạng về hiệu quả truyền thông	47
2.2.2. Thực trạng về hiệu lực truyền thông	49
2.3. Nhu cầu, thái độ, nguyện vọng của đồng bào Tày - Nùng với việc tiếp cận thông tin bằng tiếng Tày - Nùng	50
2.3.1. Nhu cầu	50
2.3.2. Thái độ	53
2.3.3. Nguyện vọng	55
2.4. Tiểu kết	58

Chương 3: NHỮNG THÀNH CÔNG, HẠN CHẾ CỦA VIỆC SỬ DỤNG TIẾNG TÀY - NÙNG TRONG TRUYỀN THÔNG TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH THÁI NGUYÊN VÀ MỘT SỐ GIẢI PHÁP	60
3.1. Thành công, hạn chế của việc sử dụng tiếng Tày - Nùng trong truyền thông trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên.....	60
3.1.1. Những thành công và nguyên nhân	60
3.1.2. Những hạn chế và nguyên nhân	62
3.2. Cách thức lựa chọn tiếng Tày - Nùng để nâng cao hiệu lực, hiệu quả truyền thông.....	65
3.2.1. Cách thức lựa chọn ngôn ngữ/ phương ngữ	65
3.2.2. Cách thức dùng từ ngữ	67
3.2.3. Cách thức dùng câu	68
3.2.4. Cách thức giao tiếp, lựa chọn phong cách.....	69
3.3. Xây dựng, triển khai các chính sách khuyến khích phát triển truyền thông bằng tiếng Tày - Nùng.....	69
3.3.1. Chính sách về việc chọn ngôn ngữ/phương ngữ	70
3.3.2. Chính sách về việc lựa chọn loại hình, cấp truyền thông.....	71
3.3.3. Chính sách về nội dung truyền thông.....	71
3.3.4. Chính sách về khoa học, công nghệ và sự hiện đại hóa truyền thông.....	73
3.3.5. Chính sách về nhân lực làm truyền thông bằng ngôn ngữ Tày - Nùng.....	73
3.3.6. Chính sách về kinh tế, tài chính, huy động các phương tiện và nguồn lực cho hoạt động truyền thông bằng ngôn ngữ Tày - Nùng	75
3.4. Tiểu kết	76
KẾT LUẬN	78
TÀI LIỆU THAM KHẢO	81
PHỤ LỤC.....

DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU, CÁC CHỮ VIẾT TẮT

BCCL	:	Báo chí - công luận
DTTS	:	Dân tộc thiểu số
KT - XH	:	Kinh tế - xã hội
Nxb	:	Nhà xuất bản
PT - TH	:	Phát thanh - Truyền hình
TT - TH	:	Truyền thanh - Truyền hình

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1: Hệ thống thanh điệu	22
Bảng 1.2: Hệ thống âm đầu (theo tiêu chí định vị).....	22
Bảng 1.3: Hệ thống âm đầu (theo tiêu chí phương thức)	23
Bảng 1.4: Hệ thống âm cuối	24
Bảng 2.1: Thực trạng sử dụng ngữ âm trong Chương trình Phát thanh tiếng Tày - Nùng.....	31
Bảng 2.2: Thực trạng sử dụng từ vựng tiếng Tày - Nùng trong Chương trình Phát thanh tiếng Tày - Nùng.....	34
Bảng 2.3: Bảng so sánh tỷ lệ dung lượng âm tiết của câu trong văn bản tiếng Tày - Nùng.....	38
Bảng 2.4: Hiệu quả của truyền thông bằng tiếng Tày - Nùng.....	47
Bảng 2.5: Tỷ lệ tiếp cận truyền thông bằng tiếng Tày - Nùng	50
Bảng 2.6: Thái độ của người Tày - Nùng đối với các loại hình truyền thông bằng tiếng dân tộc mình.....	54

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 2.1:	Sơ đồ thể hiện hiệu quả truyền thông bằng tiếng Tày - Nùng	49
Hình 2.2:	Biểu đồ nhu cầu tiếp cận truyền thông bằng tiếng Tày - Nùng	52
Hình 2.3:	Biểu đồ nguyện vọng tiếp cận truyền thông tiếng Tày - Nùng ở các cấp	55
Hình 2.4:	Biểu đồ so sánh nguyện vọng đánh giá mức độ yêu thích nội dung các chương trình truyền thông bằng tiếng Tày - Nùng	57